

Titulació	Tipus	Curs
Sociologia	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Pau Casanellas Peñalver

Correu electrònic: pau.casanellas@uab.cat

Equip docent

Andreu Navarra Ordoño

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No es consideren necessaris prerequisits, però resulta aconsellable que l'alumnat tingui un coneixement bàsic sobre conceptes i esdeveniments de la història contemporània, així com coneixements de llengües estrangeres (en especial, d'anglès).

Objectius

L'assignatura pretén dotar l'alumnat d'un coneixement rigorós i allunyat dels tòpics sobre la història universal recent, des de l'emergència de les grans alternatives polítiques que van marcar el segle XX (obrerismes, feixisme, democràcia parlamentària) fins al present. El focus de l'assignatura estarà, especialment, en l'anomenada història del món actual, és a dir, el període comprès des del final de la Segona Guerra Mundial fins a l'actualitat, que s'analitzarà des d'una perspectiva no eurocèntrica i amb una mirada de gènere. El temari proposa un recorregut pels principals processos i fets històrics que s'han produït en aquest període, tot posant un especial èmfasi en la seva relació amb les problemàtiques que travessen el món en l'actualitat. Les classes combinaran la història política, social, econòmica i cultural.

L'objectiu principal és que l'alumnat adquireixi un major bagatge intel·lectual i un coneixement històric més ampli i rigorós, per tal de poder analitzar el present amb més eines i ser capaç de pensar històricament les problemàtiques actuals.

Competències

- Analitzar problemes derivats de l'aplicació de polítiques públiques i de situacions de conflicte reconeixent la complexitat dels fenòmens socials i de les decisions polítiques que afecten la democràcia, els drets humans, la justícia social i el desenvolupament sostenible.
- Aplicar els conceptes i els enfocaments de la teoria sociològica, especialment les explicacions de les desigualtats socials entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics, a la posada en pràctica de les polítiques públiques i a la resolució de les situacions de conflicte.
- Avaluar la qualitat del propi treball.
- Descriure els fenòmens socials de manera teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Avaluar la qualitat del propi treball.
2. Descriure els canvis socials que han tingut aquests fenòmens en el segle XX.
3. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
4. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
5. Discriminar els progressos o les regressions eventuais d'aquests principis en els principals canvis històrics del segle XX.
6. Discutir-ne les causes i els efectes des de diferents perspectives historiogràfiques.
7. Distingir els precedents històrics d'unes polítiques o d'uns conflictes determinats.
8. Distingir els processos històrics en els quals s'han formulat aquests principis.
9. Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
10. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Continguts

El programa de l'assignatura s'estructurarà en els següents blocs:

1. Les grans alternatives polítiques del segle XX: obrerismes, feixisme, democràcia parlamentària
2. Les bases del món actual: l'ordre internacional després de la Segona Guerra Mundial
3. L'emergència del Tercer Món: descolonització i escenaris revolucionaris
4. El llarg 68: transformacions culturals i lluites polítiques
5. La fi de Guerra Freda i la consolidació del neoliberalisme
6. Conflictes i problemàtiques actuals

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			

Classes teòrico-pràctiques	23	0,92	2, 4, 5, 6, 7, 8
Seminaris	26,5	1,06	3, 4, 5, 6
Tipus: Supervisades			
Tutories	13	0,52	1, 3, 4, 9, 10
Tipus: Autònomes			
Estudi i treball autònom	74	2,96	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

La docència consistirà en sessions teòriques amb el suport de materials diversos, combinades amb la participació de l'alumnat. Així mateix, l'alumnat haurà de fer treball autònom a partir dels materials de classe i les lectures proposades.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exàmens	70% (35% + 35%)	6	0,24	2, 4, 5, 6, 7, 8, 10
Treball/s	30%	7,5	0,3	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9

L'avaluació contínua constarà de tres proves:

- Un primer examen parcial sobre la primera meitat del temari: 35% de la nota final.
- Un segon examen parcial sobre la segona part del temari: 35% de la nota final.
- Un o diversos treballs o exercicis pràctics: 30% de la nota final.

L'avaluació única constarà de dues proves:

- Un examen escrit sobre tot el temari: 70% de la nota final.
- Un treball o exercici pràctic: 30% de la nota final.

Els i les alumnes (tant d'avaluació contínua com d'avaluació única) que hagin fet almenys dos terços de les activitats d'avaluació i no arribin al 5 en la nota mitjana final, tindran dret a fer un examen de recuperació, que avaluarà tot el temari de l'assignatura.

En el moment de realització o lliurament de cada activitat avaluadora, el professor o professora informará l'alumnat del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

L'estudiant rebrà la qualificació de "no avaluable" en cas que no hagi fet almenys el 30% de les activitats d'avaluació.

En aquesta assignatura no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i comporta que l'activitat s'avaluï amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Bibliografia

ANTENTAS, Josep Maria; VIVAS, Esther: *Resistencias globales. De Seattle a la crisis de Wall Street*. Madrid: Editorial Popular, 2009.

-. *Planeta indignado. Ocupando el futuro*. Madrid: Sequitur, 2012.

ARENDT, Hannah: *Eichmann en Jerusalén*. Barcelona: Debolsillo, 2015.

ARRUZZA, Cinzia; CIRILLO, Lidia: *Dos siglos de feminismos. Los ejemplos más significativos, los problemas más actuales*. Barcelona: Sylone, 2018.

BANTIGNY, Ludivine: *1968. De grands soirs en petits matins*. París: Seuil, 2018.

CANFORA, Luciano: *La democracia. Historia de una ideología*. Barcelona: Crítica, 2004.

CHOMSKY, Noam: *El nuevo orden mundial (y el viejo)*. Barcelona: Crítica, 2003.

EICHENGREEN, Barry: *La globalización del capital. Historia del Sistema Monetario Internacional*. Barcelona: Antoni Bosch, 2000.

FONTANA, Josep: *Por el bien del imperio. Una historia del mundo desde 1945*. Barcelona: Pasado & Presente, 2011.

-. *El futuro es un país extraño. Una reflexión sobre la crisis social de comienzos del siglo XXI*. Barcelona: Pasado & Presente, 2013.

-. *El siglo de la revolución. Una historia del mundo desde 1914*. Barcelona: Crítica, 2017.

FREEDMAN, Estelle B.: *No Turning Back. The History of Feminism and the Future of Women*. Nova York: Ballantine, 2003.

GEORGE, Susan: *Informe Lugano*. Barcelona: Icaria/Intermón, 2001.

GERGES, Fawaz A.: *The Far Enemy. Why Jihad Went Global*. Cambridge: Cambridge University Press, 2009.

GRAEBER, David: *En deuda. Una historia alternativa de la economía*. Barcelona: Ariel, 2012.

HERRERO, Yayo: *Els cinc elements. Una guia d'alfabetització ecològica*. Barcelona: Arcàdia, 2024.

JUDT, Tony: *Postguerra. Una historia de Europa desde 1945*. Madrid: Santillana, 2006.

HARVEY, David: *Breve historia del neoliberalismo*. Madrid: Akal, 2007.

HESSEL, Stéphane: *Indigneu-vos! Un al·legat contra la indiferència i a favor de la insurrecció pacífica*. Barcelona: Destino, 2011.

HOBBSBAWM, Eric J.: *Historia del siglo XX. 1914-1991*. Barcelona: Crítica, 1995.

- HORN, Gerd-Rainer: *The Spirit of '68. Rebellion in Western Europe and North America, 1956-1976*. Nova York: Oxford University Press, 2007.
- HUSTVEDT, Siri: *Els miratges de la certesa. Reflexions sobre la relació entre el cos i la ment*. Barcelona: Edicions 62, 2021.
- KERSHAW, Ian: *Descenso a los infiernos. Europa 1914-1949*. Barcelona: Crítica, 2016.
- : *Ascenso y crisis. Europa 1950-2017. Un camino incierto*. Barcelona: Crítica, 2019.
- KHALIDI, Rashid: *Palestina. Cien años de colonialismo y resistencia*. Madrid: Capitán Swing, 2023.
- KLEIN, Naomi: *La doctrina del xoc*. Barcelona: Labutxaca, 2012.
- LEWONTIN, R.C.; ROSE, Steven; KAMIN, Leon J.: *No está en los genes. Crítica del racismo biológico*. Barcelona: Grijalbo, 1996.
- MURAD, Nadia: *Jo seré l'última. La història del meu captiveri i la meua lluita contra l'Estat Islàmic*. Barcelona: Rosa dels Vents, 2017.
- NASH, Mary: *Mujeres en el mundo. Historia, retos y movimientos*. Madrid: Alianza, 2012.
- PAPPÉ, Ilan: *Deu mites sobre Israel*. Barcelona: Tigre de Paper, 2024.
- POCH, Rafael: *La actualidad de China. Un mundo en crisis, una sociedad en gestación*. Barcelona: Crítica, 2009.
- : *Entender la Rusia de Putin. De la humillación al restablecimiento*. Madrid: Akal, 2018.
- : *La invasión de Ucrania*. Madrid: Contexto, 2022.
- PRASHAD, Vijay: *Las naciones oscuras. Una historia del Tercer Mundo*. Barcelona: Península, 2012.
- REVELLI, Marco: *La lucha de clases existe... ¡y la han ganado los ricos!* Madrid: Alianza, 2015.
- RIECHMANN, Jorge: *Ecologismo: pasado y presente (con un par de ideas sobre el futuro)*. Madrid: Catarata, 2024.
- ROSS, Kristin: *Mayo del 68 y sus vidas posteriores. Ensayo contra la despolitización de la memoria*. Madrid: Acurela / A. Machado, 2008.
- SÁNCHEZ CERVELLÓ, Josep: *La descolonización y el surgimiento del Tercer Mundo*. Barcelona: Hipòtesi, 1997.
- SERRA, Clara; GARAIZÁBAL, Cristina; MACAYA, Laura (coord.): *Alianzas rebeldes. Un feminismo más allá de la identidad*. Manresa: Bellaterra, 2021.
- TOUSSAINT, Éric: *Una mirada al retrovisor. El neoliberalismo desde sus orígenes hasta la actualidad*. Barcelona: Icaria, 2010.
- TRAVERSO, Enzo: *Els usos del passat. Història, memòria, política*. València: PUV, 2006.
- : *A sangre y fuego. De la guerra civil europea (1914-1945)*. València: PUV, 2009.
- : *Las nuevas caras de la derecha. ¿Por qué funcionan las propuestas vacías y el discurso enfurecido de los antisistema y cuál es su potencial político real?* Madrid: Clave Intelectual, 2021.
- ZINN, Howard: *La otra historia de los Estados Unidos (Desde 1492 hasta hoy)*. Hondarribia: Hiru, 2005.

Programari

Coneixements bàsics de processador de textos (Word, LibreOffice, etc.) i domini de les fonts *online*.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	51	Català	primer quadrimestre	tarda
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	51	Català	primer quadrimestre	tarda